

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
22 Уж. 30/22
21.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Зорице Китановић, председника већа, Весне Даниловић и Елене Петровић, чланова већа, са судским саветником Јеленом Деспотовић, записничарем, одлучујући о жалби Коалиције РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД, коју заступа овлашћено лице Павле Бихали Гаврин из Београда, Улица ресавска 11, против решења Градске изборне комисије број: 013-65/22 од 18. марта 2022. године, у правној ствари заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 21.03.2022. године у 10,00 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба **СЕ УСВАЈА, ПОНИШТАВА** решење Градске изборне комисије број: 013-65/22 од 18. марта 2022. године и решава :

Приговор **СЕ УСВАЈА, ПОНИШТАВА** решење Градске изборне комисије број: 013-65/22 од 16. марта 2022.године, **ПРОГЛАШАВА СЕ** Изборна листа РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД-АЛЕКСАНДАР БУХАНАЦ (СРПСКО РУСКИ ПОКРЕТ, СРПСКО РУСКА ПАРТИЈА ВУКОВИ, ПОКРЕТ ГРКА СРБИЗА) за изборе за одборнике скупштине Града Београда расписане за 03. април 2022.године, коју је поднела Коалиција РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД и **УТВРЂУЈЕ СЕ** да проглашена Изборна листа РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД-АЛЕКСАНДАР БУХАНАЦ (СРПСКО РУСКИ ПОКРЕТ, СРПСКО РУСКА ПАРТИЈА ВУКОВИ, ПОКРЕТ ГРКА СРБИЗА) за изборе за одборнике скупштине Града Београда расписане за 03. април 2022.године, коју је поднела Коалиција РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД, има положај изборне листе националне мањине.

Образложење

Ожалбеним решењем у тачки првој диспозитива одбија се приговор Коалиције РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД као неоснован.Тачком другом констатовано је да се ово решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Жалбом, поднетом Управном суду, преко Градске изборне комисије града Београда, заведеном под бројем 013-65/22 дана 19.03.2022. године у 22,55 часова, која је достављена Управном суду од стране Градске изборне комисије града Београда дана

20.03.2022. године у 01,05 часова са одговором на жалбу и списима предмета, који се односе на ову изборну ствар, подносилац жалбе је оспорио законитост решења Градске изборне комисије број: 013-65/22 од 18.03.2022. године. Ово са разлога што у њему није уопште или није правилно примењен закон, због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, због тога што је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак о чињеничном стању, због тога што су прекорачене границе овлашћења при одлучивању по слободној оцени или због тога што решење није донето сагласно циљу због кога је то овлашћење дато, као и због тога што није правилно примењено овлашћење за одлучивање по слободној оцени. Како је у жалби наведено, Градска изборна комисија није правилно применила Закон о локалним изборима и то пре свега члан 75. Закона о локалним изборима. Такође, одлучујући у овом поступку, Градска изборна комисија није затражила мишљење надлежног Националног савета националне мањине, у смислу наведене одредбе закона. Уместо тога, определила се да изврши увид у посебан бирачки списак националних мањина, иако је чланом 47. став 3. Закона о националним саветима националних мањина прописано “да се припадник националне мањине уписује у Посебан бирачки списак искључиво на свој захтев”, као што на исти начин (сопственим захтевом) тражи брисање из истог. Дакле, уместо слања упита надлежном Националном савету националне мањине, Градска изборна комисија врши паушалну процену увидом у правно необавезујући списак, чиме је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак о чињеничном стању. Подносилац жалбе даље истиче да Градска изборна комисија није применила Закон о политичким странкама који прописује начин и услове под којима се оснивају политичке странке и начин на који се утврђује положај странке националне мањине. Градска изборна комисија неспорно је утврдила да су све чланице коалиције регистроване и као такве уписане у Регистар политичких странака као мањинске код надлежног Министарства за државну управу и локалну самоуправу, али ову неспорну чињеницу и сама решења Министарства за државну управу и локалну самоуправу којима су чланице коалиција основани и регистроване као странке националних мањина *de facto* ставља ван снаге и примењује своју паушалну процену, иако за то није надлежна, чиме су прекорачене границе овлашћења при одлучивању по слободној оцени. Градска изборна комисија је погрешно применила и одредбе члана 76. Закона о локалним изборима. Наиме, сходно члану 76. Закона о локалним изборима, Изборна комисија решењем одбија предлог да се одређеној изборној листи утврди да има положај изборне листе националне мањине, ако је носилац листе или кандидат за одборника на изборној листи лице за које је општепознато да је члан друге политичке странке која није политичка странка национална мањине или ако се утврде друге околности које несумњиво указују на намеру да се изигра закон. Градска изборна комисија наводи да се Павле Бихали Гаврин, као опште познато, залаже за, између осталог, права жена, деце и животиња. Дакле Градска изборна комисија не прави разлику између припадности другој политичкој организацији (што неспорно именовани није), његовог залагања за права животиња и залагања за права националних мањина, иако су то потпуно различите димензије друштвеног деловања. Да је Градска изборна комисија извршила увид у активности носиоца листе, на шта је подносилац листе, неспорно благовремено указао, могла је да извуче правилан закључак. На крају, уколико је намера Градске изборне комисије била да се утврди који је кандидат заиста припадник националне мањине, иста је могла утврдити непосредним изјашњењем кандидата, јер се национална припадност не утврђује уписом у необавезујући списак, већ на основу личног убеђења о националној припадности, те је на основу тога погрешно или непотпуно утврдила

чињенично стање. На основу свега наведеног, Коалиција РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД предлаже другостепеном органу да усвоји жалбу Коалицији РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД као основу, те да наложи Градској изборној комисији да донесе решење о проглашењу Изборне листе РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД - Александар Буханац (Српско руски покрет, Српско руска партија Вукови, Покрет Грка Србиза) и да у наведеном поступку посебним решењем утврди да изборна листа има положај изборне листе националне мањине.

У одговору на жалбу Градска изборна комисија је оспорила наводе у жалби у целости, сматрајући да решење број: 013-65/22 од 16.03.2022. године законито, те навела да у свему остаје код навода из образложења ожалбеног решења. Градска изборна комисија је као неоспорно утврдила следеће чињенице: подносилац жалбе Коалиција РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД није поступила по налогу из закључка Градске изборне комисије бр. 013-65/22 од 14.03.2022. године у делу којим је жалиоцу наложено да достави 1335 недостајућих правноваљаних изјава бирача који подржавају изборну листу, оверених најкасније 13. марта 2022. године са списком тих бирача у електронској форми на обрасцима ОГИК – 3/22, односно ОГИК – 4/22, односно отклонила недостатак поднете изборне листе у погледу потребног броја правно ваљаних изјава бирача за проглашење изборне листе у смислу члана 43. став 1. тачка 7. Закона о локалним изборима; да је провером у Посебном бирачком списку националних мањина утврђено да је само један од дванаест за одборнике уписан у Посебан бирачки списак националних мањина и то кандидат под редним бројем 8. Христос Алексопулос (Christos Alexopoulos) у Посебан бирачки списак Грчке националне мањине; да је провером у Посебном бирачком списку националних мањина утврђено да осталих 11 кандидата на изборној листи, међу којима су и овлашћени подносилац изборне листе Павле Бихали Гаврин и носилац изборне листе Александар Буханац нису уписани у Посебан бирачки списак националних мањина; да је провером у Посебном бирачком списку националних мањина утврђено да заступници СРПСКО РУСКОГ ПОКРЕТА И СРПСКО РУСКЕ ПАРТИЈЕ ВУКОВИ Душан Марковић и Милена Павловић нису уписани у Посебан бирачки списак националних мањина; да је први кандидат на изборној листи Павле Бихали Гаврин опште познат као заступник идеја које се односе на безбедност и заштиту права угрожених, злостављаних и болесних, првенствено деце, жене и животиња, односно да је провером у Регистру удружења констатовано да је именовани заступник “Покрета Левијатан Србија” које је регистровано као удружење чија је област остваривање циљева заштите права угрожених, злостављаних и болесних, првенствено деце, жене и животиња и да је провером у Регистру удружења претрагом фондације и задужбина констатовано да је и оснивач “Фондације Покрет левијатан”, чији су циљеви промовисање заштите и унапређење заштите животиња, те да је на проглашеној изборној листи ПОКРЕТ ЛЕВИЈАТАН – ЖИВИМ ЗА СРБИЈУ на изборима за народне посланике 2020. године био други кандидат за народног посланика на овој изборној листи. Сходно важећем Закону о локалним изборима мањински статус се не везује за политичке странке већ њихове изборне листе, при чему упис политичке странке у Регистар политичких странака као мањинске представља само формалан, али не и довољан услов да би се изборној листи могао утврдити положај изборне листе националних мањина, уз обавезу органа за спровођење избора да утврде да ли постоје друге околности које несумњиво указују на намеру да се изигра закон. Чињенице да заступници политичких странака Руске националне мањине које су образовале коалицију која је подносилац изборне листе нису уписани у Посебан бирачки списак националне мањине, односно да је као

први кандидат за одборника на листи предложен Павле Бихали Гаврин, у јавности опште познат као личност која се бави питањима промовисања, између осталог, заштити и унапређења заштите животиња, указују на то циљ подношења изборне листе није усмерен ка заступању интереса припадника националних мањина, у смислу како је он дефинисан Законом о локалним изборима, већ представљају околности која, у смислу члана 76. Закона о локалним изборима, па и чланом 138. Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, бр. 14/22) несумњиво указују на намеру да се предлогом за утврђивање положаја изборне листе националне мањине злоупотреби право и изигра закон, односно да се супротно законом дефинисаној сврси признавања мањинског статуса стекне привилеговани положај како приликом кандидовања на изборима, тако и приликом учешћа у расподели мандата одборника. Навод жалбе да комисија није затражила мишљење надлежног Националног савета националне мањине о томе да листа може имати положај изборне листе национална мањине није од утицаја на другачију одлуку, имајући у виду да је закон предвидео могућност, али не и обавезу изборне комисије да овакво мишљење затражи. Градска изборна комисија је истакла да ово мишљење не би могло да буде довољан услов, нити одлучна чињеница за утврђивање статуса поднете изборне листе, јер би овакво схватање о нужној, узрочно последичној вези између мишљења националног савета и статуса листе водило преузимању улоге органа за спровођење избора од стране националних савета. У прилог наведених тврдњи, Градска изборна комисија је указала да доставља решење Републичке изборне комисије, којим је одбијена Изборна листа РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ- МИЛЕНА ПАВЛОВИЋ, ПАВЛЕ БИХАЛИ ГАВРИН (Српско руски покрет, Српско руска партија Вукови, Покрет Грка Србиза) и предлог да се овој изборној листи утврди да има положај изборне листе националне мањине, као и решење Републичке изборне комисије којим је одбијен приговор Коалиције РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ – МИЛЕНА ПАВЛОВИЋ, ПАВЛЕ БИХАЛИ ГАВРИН (Српско руски покрет, Српско руска партија Вукови, Покрет Грка Србиза) с обзиром да се ради о истој чињеничној и правној ситуацији. На основу изнетог, предложено је да суд одбије жалбу као неосновану, односно да уколико сматра да би жалбу требало усвојити мериторно, сматрајући да природа ствари то дозвољава и утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то, одлучи у овој управној ствари сходно члану 87. став 2. Закона о локалним изборима. У одговору на жалбу Градска изборна комисија је указала на то да уз достављене доказе, у прилогу доставља и списе предмета у оригиналу и копији, које је таксативно навела, а који означени прилози одговарају садржини достављених списа у оригиналу и фотокопији.

Одлучујући о допуштеној, благовременој и од овлашћеног лица поднетој жалби Управни суд је, у складу са одредбом члана 97. став 1., у вези са одредбом члана 85. Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, бр. 14/22), оценом навода истакнутих у жалби, одговору на жалбу, ожалбеног решења и комплетних списа ове изборне ствари, нашао да је жалба основана.

Из ожалбеног решења и стања у списима предмета произилази да је по основу Споразума о образовању коалиције политичких странака ради подношења изборне листе ради учешћа на изборима за одборнике у Скупштини града Београда расписаним за 03. април 2022. године, закључен дана 21.02.2022.године у Београду између СРПСКО-РУСКОГ ПОКРЕТА, са седиштем на адреси Београд-Земун, Угриновачки пут бб, који заступа Душан Марковић, СРПСКО – РУСКЕ ПАРТИЈЕ ВУКОВИ са седиштем на адреси Пожаревац, Косовска 73, коју заступа Милена Павловић и ПОКРЕТ ГРКА СРБИЗА са седиштем на адреси Параћин, Теслина 16, који

заступа Christos Alexopoulos, основана Коалиција РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД те одређен назив изборне листе за изборе за одборнике Скупштине града Београда расписане за 03. април 2022. године који гласи: Коалиција РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД-Александар Буханац (СРПСКО РУСКИ ПОКРЕТ, СРПСКО РУСКА ПАРТИЈА ВУКОВИ, ПОКРЕТ ГРКА СРБИЗА). За заступање коалиције политичких странака и Изборне листе, односно подношење Изборне листе, као и за све друге правне и фактичке радње пред органима за спровођење избора овлашћен је Павле Бихали Гаврин из Београда, улица Ресавска 11. Наведена коалиција поднела је Градској изборној комисији града Београда Изборну листу кандидата за одборнике Скупштине града Београда на Обрасцу ОГИК – 1/22, која је заведена под бројем 013-65/22 дана 13.03.2022.године у 19,00 часова. Уз наведену Изборну листу достављен је предлог да се Изборној листи, при проглашењу Изборне листе, утврди положај изборне листе националне мањине за изборе расписане за 03.04.2022. године за одборнике Скупштине града Београда у складу са чланом 75. Закона о локалним изборима, који је заведен код Градске изборне комисије града Београда под бројем 013-67/22 дана 13.03.2022. године у 19,00 часова. Уз наведену Изборну листу и наведени предлог за се Изборној листи при проглашењу изборне листе утврди положај Изборне листе националне мањине, достављена је и остала, законом прописана документација на прописаним обрасцима.

По пријему Изборне листе кандидата за одборнике Скупштине града Београда са документацијом, поднетом од стране овлашћеног лица, те након прегледа исте, стручна служба Градске изборне комисије извршила је контролу дана 14.03.2022. године у 14:38:35 часова проверу списка бирача који подржавају изборну листу, те је сачинила Извештај о пријему изборне листе, потписан од стране заменика председника Градске изборне комисије дана 13.03.2022.године. У сачињеном извештају је констатовано да је Изборну листу примио заменик председника Градске изборне комисије, да је изборну листу поднело лице овлашћено за подношење изборне листе чији је идентитет утврђен увидом у његову личну карту, да је утврђено да Изборна листа испуњава услове из члана 41. Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, број 14/22) у погледу заступљености мање заступљеног пола на изборној листи, да је изборна листа уредна и да је уз изборну листу приложена сва законом прописана документација која је правно ваљана. Уз изборну листу достављена је и изјава о намени коришћења средстава из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање. Уз изборну листу достављен је и предлог да се изборној листи при њеном проглашењу утврди положај изборне листе националне мањине. Такође је достављен и списак бирача који подржавају изборну листу на обрасцу ОГИК-4/22 у електронском облику у који је уписано 1.854 бирача. Пребројавањем достављених изјава бирача да подржавају Изборну листу на Обрасцу ОГИК– 3/22 утврђено је да је достављено 1.883 изјаве од којих је за 55 утврђено да нису правно ваљане, па су изузете. Из списка бирача из кога су изузети бирачи чије изјаве нису правно ваљане, укупан број бирача је 1.799. Након провере бирача у бирачком списку, укупан број исправних изјава је 1.665, одбијених бирача је 134. Код оваквог стања ствари, Градска изборна комисија је на 12 седници одржаној 14.03.2022.године у 22 часа донела Закључак којим се налаже Коалицији РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД, подносиоцу Изборне листе кандидата за одборнике Скупштине града Београда за изборе расписане за 03.04.2022. године да у року од 48 часова од објављивања овог закључка на веб–презентацији Републичке изборне комисије отклони недостатке изборне листе који је сметња за њено проглашење, на начин, који је таксативно наведен у Закључку. У образложењу

закључка Градска изборна комисија је навела и то да је приликом разматрања питања недостајућег броја правноваљаних изјава бирача потребних за проглашење изборне листе, а узевши у обзир то да је подносилац изборне листе поднео предлог да се изборној листи утврди положај изборне листе националне мањине, као претходног питања констатовала да је ПОКРЕТ ГРКА СРБИЗА под редним бројем 95. у изводу из Регистра политичких странака регистрован као политичка странка грчке националне мањине, да је СРПСКО-РУСКИ ПОКРЕТ под редним бројем 107. у изводу из Регистра политичких странака регистрована као политичка странка руске националне мањине и да је СРПСКО-РУСКА ПАРТИЈА ВУКОВИ под редним бројем 115. у изводу из Регистра политичких странака регистрована као политичка странка руске националне мањине, али је закључила да из поднете изборне листе у смислу члана 76. Закона о локалним изборима проистиче околност која несумњиво указује на намеру да се предлогом за стицање мањинског статуса изигра закон, односно сврха признавања мањинског статуса. Како је навела, провером у Посебном бирачком списку националних мањина, који на основу члана 3. став 1. члана 48. став 1. Закона о националним саветима националних мањина ("Службени гласник РС" бр. 72/09, 20/14-одлука УС, 55/14 и 47/18) води Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог, утврђено је да је само један од 12 кандидата за одборнике Скупштине града Београда уписан у Посебан бирачки списак грчке националне мањине (кандидат под редним бројем 8 који је уједно и законски заступник политичке странке ПОКРЕТ ГРКА СРБИЗА) док осталих 11 кандидата на изборној листи, међу којима су и овлашћени подносилац изборне листе и носилац изборне листе, нису уписани у Посебан бирачки списак националне мањине. Указујући на одредбе чланова 75. и 76. Закона о локалним изборима, Градска изборна комисија је закључила да из поднете изборне листе не проистиче да је циљ њеног подношења представљање и заступање интереса руске и грчке националне мањине, као и заштита и побољшање права припадника тих националних мањина у Републици Србији, већ да из чињенице да је само један од предложених кандидата за одборнике Скупштине града Београда уписан у Посебан бирачки списак грчке националне мањине, недвосмислено проистиче да се предлогом за мањински статус изборне листе жели изиграти закон односно сврха у коју се националним мањинама омогућава кандидовање и учешће у изборима под привилегованим условима. Имајући у виду све наведено, Градска изборна комисија је закључила да се недостатак за проглашење Изборне листе РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД-АЛЕКСАНДАР БУХАНАЦ (СРПСКО-РУСКИ ПОКРЕТ, СРПСКО-РУСКА ПАРТИЈА ВУКОВИ, ПОКРЕТ ГРКА СРБИЗА) може отклонити тако што ће њен подносилац Градској изборној комисији доставити изборну листу кандидата за одборнике Скупштине града Београда (образац ОГИК-1/22) у којој ће за кандидата за одборника под редним бројем 12 исправити погрешно наведени пун назив политичке странке која је предложила кандидата за одборника и навести исправан пун или скраћени назив политичке странке која је предложила кандидата за одборника на овој коалиционој изборној листи у складу са коалиционим споразумом и доставити недостајући број правно ваљаних изјава бирача, односно 1.335 правно ваљаних изјава оверених пре истека рока за подношење изборне листе кандидата за одборнике Скупштине града Београда за изборе расписане за 03.април 2022. године, односно закључно са 13.мартом 2022. године, како је то прописано чланом 43. став 1. тачка 7. Закона о локалним изборима, те је донета одлука како је наведено у диспозитиву закључка.

Поступајући по закључку Градске изборне комисије, Коалиција РУСКИ

МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД доставила је поднесак, означен као: "Поступање по закључку Градске изборне комисије 02 број: 013-65/22 од 14.марта 2022. године", који је заведен код Градске изборне комисије под бројем ТТ-01-013-65/22 дана 16.03.2022. године у 17,52 часова, са изборном листом кандидата за одборнике Скупштине града Београда образац ОГИК-1/22, примљен истог дана и у исто време и заведен под бројем 013-65/22. У поднеску је, како је навела, поступајући по подтачки 2. тачка 1. изреке закључка Градске изборне комисије 02 број: 013-65/22 од 14. марта 2022. године, коалиција констатовала да је увидом у образложење наведеног Закључка од 14.марта 2022. године Градска изборна комисија утврдила да је Коалиција РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД доставила Градској изборној комисији 1.665 правно ваљаних изјава бирача који подржавају изборну листу. У складу са наведеним, испуњен је услов предвиђен чланом 77. Закона о локалним изборима да се изборна листа националне мањине може прогласити ако подносилац изборне листе достави број потписаних и оверених изјава бирача да подржавају изборну листу који је двоструко мањи од броја који се тражи по општим правилима Закона о локалним изборима, што је у конкретном случају 1.500 оверених изјава бирача да подржавају изборну листу. Притом, Градска изборна комисија је у делу образложења закључка од 14.марта 2022. године изборна закључила да из поднете изборне листе проистиче околност која несумњиво указује на намеру да се предлогом за стицање мањинског статуса изигра закон, а што је утврдила увидом у Посебан бирачки списак националних мањина, те да је само један од дванаест кандидата уписан у Посебан бирачки списак националне мањине, а да овлашћено лице подносиоца изборне листе и носилац изборне листе нису уписани у наведени списак. У вези са наведеним, а у циљу доношења правно ваљане одлуке Градске изборне комисије, засноване на Уставу Републике Србије и Закону о избору народних посланика, односно Закону о локалним изборима, Коалиција РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД је истакла да је Градска изборна комисија неспорно утврдила да су све чланице коалиције регистроване и као такве уписане у регистар политичких странака као мањинске код надлежног Министарства за државну управу и локалну самоуправу. Закључак Градске изборне комисије се темељи искључиво на увиду у посебан бирачки списак националних мањина који се води при Министарству за људска и мањинска права и друштвени дијалог, те оваквим становиштем у целини је погрешно примењена одредба материјалног права на коју се Градска изборна комисија позива не признајући изборној листи статус мањинске, иако је одредбом члана 47. став 3. Закона о националним саветима националних мањина прописано да се припадник националне мањине уписује у посебан бирачки списак искључиво на свој захтев као што на исти начин (сопственим захтевом) тражи и брисање из истог. На основу наведеног, чињеница да неко није уписан у правно необавезујући бирачки списак, не може бити законски основ за непризнавање статуса изборне листе националне мањине. Додатно, припадност некој националној групи (или националној мањини) заснива се пре свега на личном уверењу о националној припадности, а не уписом у правно необавезујући бирачки списак. Позивајући се на одредбу члана 52. Устава Републике Србије, истакла је да у складу са наведеним свако издвајање по основу националне припадности, утемељено на правно необавезујућој обавези уписа у Посебан бирачки списак националних мањина био би у супротности са Уставом Републике Србије. Позивајући се на одредбу члана 3. Закона о локалним изборима, који је цитирао, подносилац изборне листе је указао на то да наведеним законом није прописана обавеза да кандидат за одборника мора припадати националној мањини, нити се то захтева од кандидата да изјавом изрази своје национално опредељење, чак ни у случају кандидата

који су припадници националне мањине. Изјашњавајући се о наводима да овлашћено лице за подношење изборне листе и носилац изборне листе није припадник националне мањине, подносилац је истакао да овлашћено лице, па и носилац листе може бити свако ко има одређене квалитете засноване на поверењу и знању које та особа има, без обзира да ли је то лице административни радник или истакнути припадник националне мањине. На основу наведеног, предложено је Градској изборној комисији да пре доношења решења којим се одбија проглашење изборне листе, односно којом се проглашава изборна листа, узме у обзир све наведене чињенице засноване на Уставу Републике Србије и на основу меродавних закона. Градска изборна комисија је, након поступања подносиоца листе, на 13. седници одржаној 16.марта 2022. године у 22,00 часа донела решење којим се тачком првом одбија проглашење Изборне листе РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД-АЛЕКСАНДАР БУХАНАЦ (СРПСКО РУСКИ ПОКРЕТ, СРПСКО РУСКА ПАРТИЈА ВУКОВИ, ПОКРЕТ ГРКА СРБИЗА), коју је за изборе за одборнике Скупштине града Београда, расписане за 03. април 2022. године дана 13. марта 2022. године у 19,00 часова поднела Коалиција РУСКО МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД. Тачком другом диспозитива одбија се предлог Коалиције РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД број: 013-67/22 од 13. марта 2022.године да се Изборној листи РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД-АЛЕКСАНДАР БУХАНАЦ (СРПСКО РУСКИ ПОКРЕТ, СРПСКО РУСКА ПАРТИЈА ВУКОВИ, ПОКРЕТ ГРКА СРБИЗА) утврди да има положај изборне листе националне мањине. Тачком трећом констатовано је да се ово решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије. У образложењу наведеног решења Градска изборна комисија је хроношки изнела поступања подносиоца Изборне листе и Градске изборне комисије почев од 13. марта 2022. године од 19,00 часова када је Коалиција РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД поднела Градској изборној комисији Изборну листу са 12 кандидата за одборнике Скупштине града Београда на изборима расписаним за 03. април 2022. године, па до поступања подносиоца изборне листе по закључку Градске изборне комисије 02 број: 013-65/22 од 14. марта 2022. године и надаље, те дала разлоге за своју одлуку. Наиме, Градска изборна комисија је, како је и у закључку навела, као претходно питање констатовала да су Покрет Грка Србиза, Српско руски покрет и Српско руска партија Вукови у Изводу из Регистра политичких странака регистровани као политичке странке националних мањина, али је закључила да из поднете изборне листе у смислу члана 76. Закона о локалним изборима проистиче околност која несумњиво указује на намеру да се предлогом за стицање мањинског статуса изигра закон, односно сврха признавања мањинског статуса. Градска изборна комисија је у образложењу овог решења поновила образложење из закључка од 14. марта 2022. године да је провером у Посебном бирачком списку националних мањина, који на основу члана 3. став 1. члана 48. став 1. Закона о националним саветима националних мањина води Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог утврђено да је само један од дванест кандидата за одборнике Скупштине града Београда уписан у Посебан бирачки списак Грчке националне мањине (кандидат под редним бројем 8 који је уједно и законски заступник политичке странке Покрет Грка Србиза), док осталих 11 кандидата на изборној листи међу којима су и овлашћени подносилац изборне листе и носилац изборне листе, нису уписани у Посебан бирачки списак националне мањине. У вези са наведеним, а имајући у виду одредбе чланова 75. и 76. Закона о локалним изборима, Градска изборна комисија је закључила да Изборној листи РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД-АЛЕКСАНДАР БУХАНАЦ (СРПСКО – РУСКИ ПОКРЕТ, СРПСКО – РУСКА ПАРТИЈА ВУКОВИ, ПОКРЕТ ГРКА

СРБИЗА) нема положај изборне листе националне мањине. Такође, Градска изборна комисија је утврдила да основи циљ подношења ове изборне листе није представљање и заступање интереса грчке и руске националне мањине, као и заштите побољшања права припадника тих националних мањина у Републици Србији, већ да из чињенице да је само један од предложених кандидата за одборника Скрупштине града Београда уписан у Посебан бирачки списак грчке националне мањине недвосмислено проистиче да се предлогом за мањински статус изборне листе жели изиграти закон, односно сврха у којој се националним мањинама омогућава кандидовање и учешће на изборима по привилегованим условима, те да је потребно да се тај предлог у складу са чланом 76. Закона о локалним изборима одбије.

Против наведеног решења, Коалиција РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД поднела је приговор, заведен под бројем 013-65/22 дана 18.03.2022. године у 21,33 часова. Како је у приговору наведено, исти се подноси због повреде изборног права и правила изборног поступка које су извршене у поступку кандидовања. Истакла је да је поступајући по Закључку Градске изборне комисије 02 број: 013-65/22 од 14.03.2022. године Коалиција РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД доставила кориговану изборну листу у прописаној форми, како је то наведено и у образложењу побијаног решења Градске изборне комисије 013-65/22 од 16.03.2022. године. Такође је поновила наводе, које је истицала и у Поднеску ТТ 01-013-65/22 од 16.03.2022. године, поступајући по закључку ГИК од 14.03.2022. године. Са изнетих разлога предложила је Градској изборној комисији да на основу достављених доказа приговор усвоји и прогласи изборну листу РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД-АЛЕКСАНДАР БУХАНАЦ (СРПСКО-РУСКИ ПОКРЕТ, СРПСКО-РУСКА ПАРТИЈА ВУКОВИ, ПОКРЕТ ГРКА СРБИЗА).

Одлучујући о поднетом приговору, Градска изборна комисија је на 14. седници одржаној 18.марта 2022. године у 23,30 часова донела жалбом оспорено решење којим је приговор Коалиције РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД одбила као неоснован. У образложењу жалбом оспореног решења детаљно је изнела наводе из поднетог приговора, а затим хронолошки дала преглед поступања подносиоца изборне листе почев од 13. марта 2022. године у 19,00 часова и поступање Градске изборне комисије до доношења решења по приговору. У образложењу жалбом оспореног решења, између осталог, позивајући се на одредбе чланова 75. став 1. и став 4., 76. и 77. Закона о локалним изборима, које је и цитирала, Градска изборна комисија је закључила да, и поред доказа достављених уз приговор, који се односе на активности и скупове политичких странака које чине ову коалицију, основни циљ подношења ове изборне листе није представљање и заступање интереса руске и грчке националне мањине, односно заштита и побољшање права припадника ових националних мањина. Као је навела, на изнети закључак указује више околности. Наиме, чињеница да заступници политичких странака руске националне мањине које су образловале коалицију која је подносилац изборне листе нису уписани у Посебан бирачки списак националних мањина указује на то да њихов политички ангажман није усмерен ка томе да се кроз Национални савет руске националне мањине формиране у складу са Законом о националним саветима националних мањина залажу за остваривање колективних права руске националне мањине у Републици Србији на самоуправу у областима културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма. Градска изборна комисија је узела у обзир и околност да је као први кандидат за одборника предложен Павле Бихали Гаврин, па је у вези са тим стала на становиште да, имајући у виду да се име и презиме првог кандидата на изборној листи наводи на гласачком

листићу, како је то прописано чланом 45. тачка 3. Закона о локалним изборима, кандидовање Павла Бихали Гаврина има за сврху да бирачима приближи политику коју би спроводио и вредности за које би се залагао не само он као кандидат са изборне листе уколико буде изабран за одборника Скупштине града Београда већ и други кандидати на истој изборној листи. У том смислу, Градска изборна комисија је закључила да кандидовање на изборној листи Павла Бихалија Гаврина за кога је опште познато да се бави питањима у вези са заштитом права угрожених, злостављаних и болесних, првенствено деце, жена и животиња, односно промовисање заштите и унапређења заштите животиња, несумњиво указује на то да циљ подношења изборне листе није усмерен ка заступању интереса припадника националних мањина, у смислу како је он дефинисан Законом о избору народних посланика и да представља околност која, у смислу члана 76. Закона о локалним изборима, односно да несумњиво указује на намеру да се предлогом за утврђивање положаја изборне листе националне мањине изигра закон, односно да се супротно законом дефинисаној сврси признавања мањинског статуса стекне привилегован положај како приликом кандидовања на изборима тако и приликом учешћа у расподели мандата одборника. Такође, околност да је само један од дванаест кандидата за одборника уписан у Посебан бирачки списак националних мањина, не може да доведе до закључка да је циљ подношења ове изборне листе заступање интереса руске и грчке националне мањине, већ на намеру да се предлогом за утврђивање положаја изборне листе националне мањине изигра закон. Са изнетих разлога, Градска изборна комисија закључила је да је приговор неоснован у складу са чиме је донета одлука као у диспозитиву жалбом побијаног решења.

Одредбама члана 75. Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС” бр. 14/22) прописано је да се изборном листом националне мањине у смислу овог закона сматра се она изборна листа за коју је изборна комисија утврдила да је основни циљ њеног подношења представљање и заступање интереса националне мањине, као и заштита и побољшање права припадника националне мањине, у складу са међународним правним стандардима. (став 1) Изборна комисија посебним решењем утврђује да изборна листа има положај изборне листе националне мањине у смислу овог закона истовремено када је проглашава, а на предлог подносиоца изборне листе који мора бити поднет заједно са изборном листом. (став 2.) Изборна комисија може да затражи мишљење надлежног националног савета националне мањине о томе да ли одређена изборна листа може имати положај изборне листе националне мањине. (став 4.) Подносилац изборне листе националне мањине може бити само политичка странка националне мањине или коалиција коју чине искључиво политичке странке националних мањина. (став 5.) Изборна листа може имати положај изборне листе националне мањине у смислу одредаба овог закона којима се уређује број потписаних изјава бирача који подржавају изборну листу и начин расподеле мандата само ако према подацима последњег пописа становништва на територији јединице локалне самоуправе живе припадници националне мањине које та изборна листа представља и ако је проценат припадника те националне мањине у укупном броју становника на територији јединице локалне самоуправе мањи од 50%. (став 6.)

Одредбом члана 76. истог Закона прописано је да изборна комисија решењем одбија предлог да се одређеној изборној листи утврди да има положај изборне листе националне мањине ако је носилац листе или кандидат за одборника на изборној листи лице за које је општепознато да је члан друге политичке странке која није политичка странка националне мањине или ако се утврде друге околности које несумњиво указују на намеру да се изигра закон.

Одредбом члана 77. истог Закона прописано је да изборна комисија може прогласити изборну листу националне мањине ако подносилац изборне листе достави број потписаних и оверених изјава бирача да подржавају изборну листу који је двоструко мањи од броја који се тражи по општим правилима овог закона.

Одредбом члана 47. Закона о националним саветима националних мањина (“Службени гласник РС” бр. 72/09, 20/14-одлука УС и 55/14, 47/18) прописано је да је посебан бирачки списак службена евиденција у коју се уписују припадници националне мањине који имају бирачко право. (став 1.) Посебан бирачки списак је сталан и редовно се ажурира. (став 2.) Припадник националне мањине уписује се у посебан бирачки списак искључиво на лични захтев. (став 3.)

Одредбама члана 1. истог Закона прописано је да се овим законом уређују правни положај и овлашћења националних савета националних мањина (у даљем тексту: национални савети) у области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма, поступак избора националних савета, њихово финансирање и друга питања од значаја за рад националних савета. (став 1.)

Одредбама члана 1а истог Закона прописано је да је Национални савет организација којој се законом поверавају одређена јавна овлашћења да учествује у одлучивању или да самостално одлучује о појединим питањима из области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма у циљу остваривања колективних права националне мањине на самоуправу у тим областима. (став 1.) Припадници националне мањине могу изабрати само један национални савет. (став 2.)

Одредбом члана 5. Закона о заштити права и слобода националних мањина (Службени гласник РС” бр. 72/09, 97/13-одлука УС, 47/18) прописано је да у складу са Уставом Републике Србије зајемченом слободом изражавања националне припадности, нико не сме претрпети штету због изражавања своје националне припадности или због уздржавања од таквог чињења. (став 1.) Забрањена је свака регистрација припадника националних мањина која их противно њиховој вољи обавезује да се изјасне о својој националној припадности. (став 2.) Право је припадника националних мањина да се подаци о њиховој националној припадности уписују у службене евиденције и збирке података о личности, у складу са посебним законом. (став 3.) Податак о националној припадности може се користити само у сврху за коју је прикупљен и на начин предвиђен законом који уређује заштиту података о личности. (став 4.)

Код оваквог стања ствари те имајући у виду цитиране одресе закона, према оцени Управног суда, жалбом и приговором побијаним решењима повређен је закон на штету подносиоца Изборне листе, имајући у виду да је Градска изборна комисија одбила предлог подносиоца да Изборној листи РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД – АЛЕКСАНДАР БУХАНАЦ (СРПСКО РУСКИ ПОКРЕТ, СРПСКО РУСКА ПАРТИЈА ВУКОВИ, ПОКРЕТ ГРКА СРБИЗА) утврди положај изборне листе националне мањине, па у вези са тим и да прогласи наведену изборну листу, у суштини, само са разлога што је утврдила да је само један кандидат за одборника, од укупно дванаест, уписан у Посебан бирачки списак националних мањина и са разлога што је један од кандидата “општепознат као заступник идеја које се односе на безбедност и заштиту права угрожених, злостављаних и болесних, првенствено деце, жене и животиња”, те да је у Регистру удружења констатовано да је заступник “Покрета Левијатан Србија “ и оснивач “Фондације Покрет Левијатан”, чији су циљеви промовисање заштите и унапређење заштите животиња, при чему је на проглашеној изборној листи ПОКРЕТ ЛЕВИЈАТАН – ЖИВИМ ЗА СРБИЈУ на изборима за народне

посланике 2020.године био други кандидат за народног посланика на овој изборној листи. Наиме, имајући у виду цитиране одредбе члана 1., 1а и 47. став 3. Закона о националним саветима националних мањина, наведени Посебан бирачки списак представља услов за кандидовање и учествовање у раду националних савета националних мањина, преко којих националне мањине остварују своје циљеве у складу са цитираним одредбама члана 1. и 1а тог посебног Закона, а што није од утицаја за утврђивање да конкретна Изборна листа, чији је подносилац Коалиција, коју чине три политичке странке националних мањина, има положај Изборне листе националне мањине, у смислу Закона о локалним изборима. Имајући у виду да једино политичке странке националне мањине у складу са Законом о локалним изборима могу поднети Изборну листу националне мањине, која се подноси ради остваривања учешћа у расписаним изборима и преко предложених кандидата за одборнике на изборној листи, уколико остваре законом прописане резултате на изборима, остварују своје политичке циљеве, то код свега напред изнетог, према оцени суда има места, у конкретном случају, утврђивању положаја Изборне листе националне мањине поднетој Изборној листи. Ово посебно имајући у виду да ниједном одредбом Закона о локалним изборима није прописан као услов да се изборној листи призна положај изборне листе националне мањине упис кандидата за одборника са изборне листе у Посебан бирачки списак националних мањина, утврђен наведеним Законом о националним саветима националних мањина, као и то да се, имајући у виду да су у конкретном случају регистроване политичке странке националних мањина, које су основале коалицију која је подносилац конкретне изборне листе, изборна листа не може посматрати одвојено и независно од њеног подносиоца. Такође, имајући у виду одредбе Закона о избору народних посланика, не постоји колизија између активности, које су приписане конкретном кандидату за одборника са ове изборне листе са могућношћу кандидовања за одборника, при чему је без утицаја чињеница да је на проглашеној Изборној листи ПОКРЕТ ЛЕВИЈАТАН-ЖИВИМ ЗА СРБИЈУ на изборима за народне посланике 2020. године био други кандидат, с обзиром на то да се наведена листа из протеклих избора не тиче избора расписаних за 2022.годину, па самим тим ни избора за одборнике Градске скупштине Београд, расписаних за исту годину. Са свега изнетог, а имајући у виду горе цитиране одредбе закона, суд је жалбу усвојио и поништио ожалбено решење. Поред наведеног, имајући у виду стање у списима, те да су достављени потписи преко 1500 бирача, који подржавају ову изборну листу, као и то да се из приложених и јавно објављених доказа може закључити да је политичка делатност чланова подносиоца изборне листе усмерена на заступање интереса националних мањина, суд је нашао да има места и одлучивању уместо органа о захтеву за проглашење изборне листе и о предлогу Коалиције да се утврди да Изборна листа има положај изборне листе националне мањине. Како се ради о пружању заштите права у изборном поступку у коме су прописани кратки рокови, а циљ овог поступка је ефикасна и правремена заштита, те како природа ствари дозвољава и утврђено чињенично стање пружа поуздан основ да суд пресудом реши овај изборни спор, суд је Приговор усвојио, поништио решење Градске изборне комисије број: 013-65/22 од 16. марта 2022. године, прогласио Изборну листа РУСКИ МАЊИНСКИ САВЕЗ ЗА БЕОГРАД-АЛЕКСАНДАР БУХАНАЦ (СРПСКО РУСКИ ПОКРЕТ, СРПСКО РУСКА ПАРТИЈА ВУКОВИ, ПОКРЕТ ГРКА СРБИЗА) за изборе за одборнике скупштине Града Београда расписане за 03. април 2022.године и утврдио да проглашена Изборна листа за изборе за одборнике скупштине Града Београда расписане за 03. април 2022.године има положај изборне листе националне мањине.

Са изнетих разлога, налазећи да је ожалбеним решењем повређен закон на штету жалиоца, Управни суд је применом одредбе члана 40. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), који се сходно примењује на основу одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима и у смислу одредбе члана 87. став 2. Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 21.03.2022. године, у 10,00 часова, 22 Уж 30/22

Записничар
Јелена Деспотовић,с.р.

Председник већа-судија
Зорица Китановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

БТ/ОИ

